18/05/2022

Η Γενοκτονία των Ελλήνων και η αναγνώριση του μαζικού εγκλήματος

/ Γνώμες

- Του Θεοφάνη Μαλκίδη

Ομιλία στις εκδηλώσεις Μνήμης για τη Γενοκτονία των Ελλήνων του Πόντου

Επιτροπή της Νέας Νότιας Ουαλίας για τη Γενοκτονία των Ελλήνων, Ομοσπονδία Ποντιακών Σωματείων Αυστραλίας, Σίδνεϋ, Αυστραλία, Μάιος 2022

1. Ο σχεδιασμός και η υλοποίηση

Με την έναρξη της φάσης αποσύνθεσης του Οθωμανικού κράτους στα τέλη του 19ου αιώνα, με τη δημιουργία του κινήματος των Νεότουρκων το 1908 και με την εδραίωση του εθνικιστικού κινήματος του Μουσταφά Κεμάλ, έγινε πράξη ένα από τα μεγαλύτερα μαζικά εγκλήματα που γνώρισε η ανθρωπότητα: η Γενοκτονία εναντίον των Ελλήνων. Η εξόντωση των μη μουσουλμανικών πληθυσμών του οθωμανικού κράτους ήταν ο κεντρικός στόχος, για ένα κράτος, απαλλαγμένο από τους ιστορικούς λαούς, τους Έλληνες, τους Αρμένιους και τους Ασσύριους.

2. Ένα εκατομμύριο Ελληνίδες και Έλληνες

Η πρώτη φάση της Γενοκτονίας εναντίον των Ελλήνων αρχίζει το 1908 και κρατά μέχρι την έναρξη του Α’ Παγκοσμίου Πολέμου, όταν το Ανατολικό ζήτημα, η

άνοδος των Νεότουρκων, οι Βαλκανικοί Πόλεμοι και η είσοδος της Γερμανίας ως στρατηγικού εταίρου του Οθωμανικού κράτους, δημιούργησαν τις συνθήκες για την έναρξη των διωγμών των Ελλήνων.

Η δεύτερη περίοδος ξεκίνησε το 1915, όταν οι συγκρούσεις του Α΄ Παγκοσμίου πολέμου αναβάθμισαν την πολιτική της Γενοκτονίας. Το σχέδιο εξόντωσης υλοποιείται με τη συμμετοχή του στρατού και παραστρατιωτικών ομάδων και στοχεύει στη δολοφονία ή την εκτόπιση των ανδρών σε στρατόπεδα συγκέντρωσης και στην εξόντωση των γυναικών, των παιδιών και των ηλικιωμένων.

Η περίοδος 1919-1923 αποτελεί την τρίτη, τελευταία και πιο έντονη φάση της γενοκτονίας με την εδραίωση του Μουσταφά Κεμάλ («Ατατούρκ») στο οθωμανικό εσωτερικό. Από το 1919 και μέχρι τον Αύγουστο του 1923 ο Κεμάλ προχώρησε στη τελευταία φάση εξόντωσης των Ελλήνων.

Πάνω από ένα εκατομμύριο Ελληνίδες και Έλληνες από ένα πληθυσμό πάνω από τρία εκατομμύρια δολοφονήθηκαν, εξόντωση η οποία **αποτελεί γενοκτονία στον τύπο της**, σύμφωνα με το άρθρο 2 της Σύμβασης του ΟΗΕ για την πρόληψη και την καταστολή της γενοκτονίας, παράγραφοι α, β, γ, δ και ε **και στην ουσία της έννοιας της Γενοκτονίας**. Όρος ο οποίος εισήχθη στο διεθνές δίκαιο από τον Ραφαήλ Λέμκιν, που στήριξε την επιχειρηματολογία του στις μαζικές σφαγές Ελλήνων και Αρμενίων στις αρχές του 20ου αιώνα.

Στη συνέχεια, η τραγωδία ενός σημαντικού και ιδιαίτερης αξίας μέρους του ελληνικού λαού συνδυάστηκε και με την προσφυγιά πάνω από ενάμιση εκατομμύριο ανθρώπων στην Ελλάδα, αλλά και στην πρώην Σοβιετική Ένωση, στη Συρία, στο Ιράν, στις ΗΠΑ, στην Αυστραλία, στην Κύπρο, σε όλον τον κόσμο, ενώ άγνωστος αριθμός Ελλήνων παρέμεινε στην Τουρκία ως ελληνόφωνοι- μουσουλμάνοι ή/και κρυπτοχριστιανοί.

Οι πρόσφυγες στον Ελλαδικό χώρο, παρά την αγωνία τους για την επιβίωση, προσπάθησαν να συγκρατήσουν, μέσα από τις συλλογικές οργανώσεις τους, τα σωματεία και τους συλλόγους τους:

(3) το χρέος και το καθήκον.

Η νέα δυναμική της δεκαετίας του 1980 και του 1990 που συνδυάστηκε με την επιστροφή της ιστορίας στο προσκήνιο, με το αίτημα για τη μνήμη, την αναγνώριση της Γενοκτονίας, με τις νέες διεκδικήσεις των σωματείων, των συλλόγων και των ομοσπονδιών, δημιούργησε νέα δεδομένα. Οι παλιοί πρόσφυγες συνάντησαν τις νέες γενιές, οι οποίες αναζήτησαν μία νέα σχέση με την ιστορία και την παράδοση, περνώντας σε νέες οδούς αναζήτησης της ταυτότητας. Και εν μέρει το έχουν πετύχει αν αναλογιστούμε το πρόσφατο παρελθόν της λήθης και το συγκρίνουμε με το παρόν της ενεργοποίησης και του μέλλοντος της δημιουργικής και της παραγωγικής μνήμης και ειδικότερα με τη διεθνή ανάδειξη του ζητήματος.

Μέχρι σήμερα η Γενοκτονία των Ελλήνων, εκτός της Βουλής των Ελλήνων, έχει αναγνωριστεί από τη Βουλή των Αντιπροσώπων της Κυπριακής Δημοκρατίας, τα κοινοβούλια της Σουηδίας, της Αρμενίας, της Ολλανδίας

και της Αυστρίας, τα ομοσπονδιακά κοινοβούλια της Νέας Νότιας Ουαλίας και της Νότιας Αυστραλίας, από πολιτείες και δήμους των ΗΠΑ και του Καναδά.

Την υπόθεση έχει απασχολήσει το Οικονομικό και Κοινωνικό Συμβούλιο του ΟΗΕ, καθώς και τον Οργανισμό για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη, την Επιτροπή Ευρωπαϊκών Υποθέσεων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, ενώ σχετικές αναφορές υπάρχουν στα ψηφίσματα αναγνώρισης της Γενοκτονίας των Αρμενίων από τη Γερουσία και τη Βουλή των Αντιπροσώπων των ΗΠΑ.

Το Δεκέμβριο του 2007, η Διεθνής Ένωση Μελετητών των Γενοκτονιών (International Association of Genocide Scholars) αναγνώρισε με ψήφισμά της, τη Γενοκτονία των Ελλήνων, των Αρμενίων και των Ασσυρίων, ψήφισμα στο οποίο κατέληξε μετά από ψηφοφορία μεταξύ των μελών της.

4. Εκατό χρόνια μετά το ατιμώρητο έγκλημα το αίτημα είναι ένα: Αναγνώριση τώρα!

Η Γενοκτονία των Ελλήνων (του Πόντου) είναι ένα ζήτημα και η διεθνής του προέκταση αναφέρεται στην υποχρέωση όλων των θεσμών της διεθνούς κοινότητας, να αναγνωρίσουν τη Γενοκτονία που διαπράχθηκε και να αποκαταστήσουν με αυτόν τον τρόπο, την ηθική βλάβη που υπέστησαν τα θύματα.

Το έγκλημα της Γενοκτονίας ορίζει τις υποχρεώσεις όχι μόνο στο κράτος, δηλαδή στην Τουρκία, η οποία διέπραξε τη γενοκτονία, αλλά σε ολόκληρη τη διεθνή κοινότητα να μην αναγνωρίσει ως νόμιμη μία κατάσταση που δημιουργείται από ένα διεθνές έγκλημα, να μη βοηθήσει τον εκτελεστή ενός διεθνούς εγκλήματος να διατηρήσει την παράνομη κατάσταση και να βοηθήσει άλλα κράτη στην εφαρμογή των υποχρεώσεων που αναφέρθηκαν. Επιβάλλει, δηλαδή, στη διεθνή κοινότητα μία υποχρέωση να μην αναγνωρίσει μία παράνομη κατάσταση ως αποτέλεσμα μίας Γενοκτονίας και να προβεί στις ενέργειες επανόρθωσης, αποκατάστασης και αποζημίωσης.

Σήμερα, που άλλοι λαοί υφίστανται από κράτη νέες γενοκτονίες, πρέπει να γίνει το πρώτο βήμα για την αναγνώριση του εγκλήματος της Γενοκτονίας των Ελλήνων. Πολλοί που επιδίωξαν με τη βία και την πολιτική να εξαφανιστεί ο Ελληνισμός και ο πολιτισμός του δεν το κατάφεραν. **Ο ελληνικός λαός έχει δικαίωμα να απαιτεί με επιμονή την αναγνώριση των εγκλημάτων και αδικιών που διαπράχτηκαν σε βάρος του. Μάλιστα, όσο μεγαλύτερη είναι η αδικία, όταν σχεδόν το 50% των Ελλήνων εξαφανίσθηκαν, όσο περισσότερο χρόνο αποκρύφτηκαν τα γεγονότα, τόσο πιο έντονη είναι η επιθυμία για μια τέτοια αναγνώριση. Αναγνώριση, η οποία είναι ένας ουσιαστικός τρόπος πάλης ενάντια στο έγκλημα της Γενοκτονίας, αναγνώριση που αποτελεί μία επιβεβαίωση του δικαιώματος ενός λαού να γίνει σεβαστή η ύπαρξή του σύμφωνα με το δίκαιο και την ιστορική αλήθεια.**

Έσχατο αλλά όχι τελευταίο: **Πριν από λίγες ώρες χάθηκε μια σημαντική στιγμή για να τεθεί η αναγνώριση της Γενοκτονίας ενώπιον του προέδρου των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής, ο οποίος έχει ήδη αναγνωρίσει**

στο ψήφισμα για το Αρμένικο έθνος και τη δική μας υπόθεση. Γνωρίζουμε γιατί δεν έγινε αυτή η πράξη από την Ελλάδα, είναι άλλωστε πάγια τακτική της να μη θέτει το θέμα ποτέ...
Εμείς όμως συνεχίζουμε, σε όλον τον πλανήτη, σε όλη την ανθρωπότητα, σε όλη την Οικουμένη, για την Μνήμη, την Αλήθεια, τη Δικαιοσύνη!